

Міністерство освіти і науки України
Національний педагогічний університет імені М.П. Драгоманова
Кафедра промислової інженерії та сервісу

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Декан інженерно-педагогічного
факультету

 Кільдеров Д.Е.

«31» серпня 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
ТУРИСТСЬКОЇ ПЕРЕДДИПЛОМНОЇ
ПРАКТИКИ

студентів освітнього рівня бакалавр
галузі знань 01 Освіта/Педагогіка
спеціальності 015 Професійна освіта
спеціалізації 015.00 Туризм
освітньої програми **Професійна освіта (Туризм)**

Київ 2021

Робоча програма освітньої програми Професійна освіта (Туризм), спеціальності 015 Професійна освіта затверджена на засіданні Вченої ради факультету «31» серпня 2021 року, протокол № 1.

Розробники:

Щербак Людмила Валеріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри промислової інженерії та сервісу Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова

Затверджено на засіданні кафедри промислової інженерії та сервісу
30 серпня 2021 року, протокол № 1

Завідувач кафедри

Пригодій М.А.
(прізвище, ініціали)

1. Опис виробничої технологічної переддипломної практики

Шифр дисципліни П 05

Загальні характеристики дисципліни	Навчальне навантаження з дисципліни	Методи навчання і форми контролю
Галузь знань 01 Педагогічна освіта	Кількість кредитів – 6 ЄКТС	<i>Методи навчання:</i> Спостереження, бесіда, демонстрація, ілюстрація, практичний метод, аналітичний метод, активні методи навчання
Спеціальність 015 Професійна освіта (Туризм)	Загальна кількість годин – 180	
	<i>Денна</i> <i>Заочна</i>	
	Лекції:	
Освітній ступень бакалавр	-	
	Практичні заняття:	<i>Форми поточного контролю</i>
Статус дисципліни нормативна	-	
	Лабораторні роботи:	
Рік вивчення дисципліни за навчальним планом (2020)	-	<i>Форма підсумкового контролю</i>
	Самостійна робота:	
Тижневе навантаження (год.) - аудиторне: - самостійна робота:.	-	<i>Форма підсумкового контролю</i> <i>диференційний залік</i>
	Співвідношення аудиторних годин і годин СРС:	
Мова навчання – українська		
<i>Передумови навчання</i> - «Організація туризму», «Технологія туристської діяльності»	-	

2. Мета та завдання виробничої технологічної переддипломної практики:

Метою туристської переддипломної практики зі спеціальності 015 Професійна освіта за освітньою програмою «Професійна освіта (Туризм)» є збір фактичних даних та аналіз діяльності підприємства (організації), на базі якого виконуватиметься магістерське дослідження, а також застосування методів наукового дослідження для вирішення практичних задач.

Проходження практики в туристичному підприємстві дозволить не лише завершити формування комплексного уявлення про роботу підприємств туристичної індустрії як цілісної системи, але й буде сприяти застосуванню поглиблених практичних навичок на обраному підприємстві. Окрім того, студент активно співпрацює з потенційними роботодавцями, демонструє свою готовність працювати в сфері туризму, остаточно визначається з напрямком професійної діяльності. Переддипломна практика є підготовчим етапом для виконання

магістерської роботи, тому головним напрямком практики є збір та вивчення даних по темі дослідження.

Завданням технологічної переддипломної практики є:

- оволодіння новітніми технологіями, навичками роботи на одному з робочих місць підприємства туристичної індустрії;
- отримання цілісного уявлення про роботу підприємства, що працює в індустрії туризму, за допомогою вивчення функціональної взаємодії підрозділів і зв'язків з «зовнішнім середовищем»;
- закріплення і поглиблення знань, отриманих в період проходження учбової і виробничої практик;
- отримання навиків самостійного вирішення завдань, що стоять перед штатними працівниками підприємств, діяльність яких вивчається;
- вивчення практичних методів аналізу і організації роботи фахівців того або іншого сектору туристичної індустрії і можливості їх оптимізації на основі отриманих теоретичних знань;
- участь в організаційно-масових заходах і розвиток практики ділового спілкування з фахівцями і керівниками бази практики;
- виявлення проблем, що мають місце на підприємствах індустрії туризму.

Основні результати навчання та компетентності, які вони формують:

Результати навчання	Компетентності
<p>ПР02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузевих стандартів професійної діяльності в установах, організаціях сфери туризму.</p> <p>ПР03. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.</p> <p>ПР04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах.</p>	<p>ЗК03. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.</p> <p>ЗК05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.</p> <p>ЗК06. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК07. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.</p> <p>ЗК08. Здатність працювати в команді.</p> <p>ФК12. Здатність виконувати розрахунки технологічних</p>

<p>ПР05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами.</p> <p>ПР16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації).</p> <p>ПР17. Виконувати розрахунки, що відносяться до сфери професійної діяльності.</p> <p>ПР 26. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук.</p> <p>ПР 27. Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території.</p> <p>ПР28. Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів.</p>	<p>процесів в галузі.</p> <p>ФК13. Здатність управляти комплексними діями / проектами, відповідати за прийняття рішень у непередбачуваних умовах та професійний розвиток здобувачів освіти і підлеглих.</p> <p>ФК14. Здатність збирати, аналізувати та інтерпретувати інформацію (дані) відповідно до спеціалізації.</p>
--	--

3. Програма туристської переддипломної практики

Зміст туристської переддипломної практики визначається її програмою. Конкретний перелік питань програми переддипломної практики формується залежно від переліку завдань, які необхідно розглянути згідно із затвердженого керівником індивідуального завдання до бакалаврської роботи. На основі цього документа керівник практики складає індивідуальне завдання на проходження переддипломної практики.

Порядок виконання програми практики визначається залежно від роботи підприємства в сучасних умовах.

Зміст переддипломної практики

Тижні практики	Зміст діяльності студентів-практикантів	К-сть годин
I	Організаційна співбесіда на кафедрі. Співбесіда з керівником фірми. Знайомство з базою практики, штатними працівниками відділів та їх функціональними обов'язками. Інструктаж та вивчення правил охорони праці. Стажування на запропонованій посаді у відділі (конкретна робота для практиканта визначається безпосередньо керівником бази практики, обов'язково передбачається робота з діловими паперами та робота на ПК). Знайомство з посадовими інструкціями та обов'язками менеджера туристичної фірми і т.п. за змістом I розділу звіту.	45
II	Складання проекту програми обслуговування туристів на обраному маршруті. Визначення постачальників послуг. Складання плану ведення переговорів фірми і т.п. за змістом II розділу звіту.	45
III	Проведення аналізу сторін діяльності підприємства, що досліджуються в дипломній роботі. Аналіз по проблематиці роботи, результати проведених досліджень, виявлені проблеми. Знайомство працівників туристичного підприємства з освітньою програмою, за якою навчаються студенти спеціальності «Професійна освіта. Туризм» і т.п. за змістом III розділу звіту.	45
IV	Підведення результатів практики з керівником від підприємства. Складання звіту з практики	40
	Всього	180

4. Форма та методи контролю

Підсумкова атестація з технологічної переддипломної практики проводиться у формі *диференційованого заліку*.

5. Вимоги до звітної документації

Звіт повинен певним чином узагальнити здобутий студентом досвід практичної роботи і здатність самостійно виконувати роботу певного обсягу

та спрямованості згідно з обраною темою дослідження. Звіт повинен містити, у першу чергу, зібраний і відповідним чином опрацьований і систематизований фактичний матеріал, одержаний під час переддипломної практики.

Звіт про проходження практики повинен мати таку структуру у вказаній послідовності:

- 1) титульний аркуш (додаток Б), який містить підпис керівника практики від бази, засвідчений печаткою;
- 2) характеристика про проходження практики, належним чином оформлена та підписана керівником від бази практики або керівником структурного підрозділу, в якому студент проходив практику, з відбитком печатки бази практики;
- 3) зовнішня рецензія на звіт про проходження переддипломної практики (додаток Г), що містить підпис керівника практики від бази, засвідчений печаткою;
- 4) рецензія керівника від кафедри на звіт про проходження переддипломної практики;
- 5) зміст звіту із зазначенням нумерації початкових сторінок кожного з його структурних елементів:
 - вступ;
 - основна частина;
 - висновки;
 - список використаних джерел;
 - додатки.

Вимоги щодо змісту та оформлення структурних елементів звіту аналогічні вимогам щодо бакалаврської роботи.

Оптимальний обсяг звіту – 40–50 сторінок (без урахування обсягу матеріалів, розміщених у додатках).

У **вступі** необхідно висвітлити та обґрунтувати актуальність теми бакалаврської роботи; мету переддипломної практики; об'єкт і предмет

дослідження; основні завдання проходження практики. Обсяг вступу 1–2 сторінки.

Перший розділ основної частини. Аналіз діяльності підприємства(організації). У даному розділі проводиться докладний аналіз діяльності туристського підприємства, на якому студент проходив практику. Розділ по смислового наповненню ділиться на декілька параграфів:

1) Загальна характеристика підприємства.

- юридичний статус, форма власності.
- напрямки та види діяльності.
- асортиментна політика.
- виробнича структура
- кількісний та якісний склад персоналу

2.) Особливості організації менеджменту в компанії:

- організаційна структура управління;
- розподіл праці;
- рівні управління;
- методи і стиль управління;
- види і форми оплати праці;
- управління конфліктами;
- система якості;
- інформаційні технології.

3.) Особливості організації маркетингу:

- аналіз мікро- і макросередовища підприємства
- оцінка ринкової ситуації
- дослідження товарної, цінової, збутової і комунікаційної політики.

4.) Управління персоналом:

- описується наймання, відбір, ротація кадрів
- підходи до організації навчання
- система мотивації.

В результаті аналізу діяльності туристської організації студентом виявляються проблеми і недоліки його роботи, розробляються власні пропозиції по їх усуненню. Рекомендований обсяг першого розділу – 10-15 сторінок.

У другому розділі "Виробнича діяльність туристичного підприємства" виконуються усі індивідуальні завдання.

Завдання 1. Скласти проект програми обслуговування туристів на автобусному маршруті за конкретним маршрутом (*наприклад: Київ - Переяслав-Хмельницький – Канів*).

Завдання 2. Визначити: маршрут подорожі; перелік туристських підприємств-виконавців послуг; період надання послуг кожним підприємством; перелік екскурсій і туроб'єктів, туристських походів і прогулянок; комплекс дозвілєвих заходів; тривалість перебування в кожному пункті маршруту; кількість туристів, що будуть задіяні під час подорожі; потребу в екскурсоводах; необхідну кількість транспортних засобів і види транспорту; форми і кількість рекламних, інформаційних матеріалів, а також листків до туристських путівок з описом подорожі.

Завдання 3. Визначити постачальників послуг для організації одного з турів. Мотивуйте свої розробки вимогами до обслуговування даної категорії туристів. Використавши форму таблиці, скласти договірний план з постачальниками послуг цього туру.

<i>№</i>	<i>Найменування партнера</i>	<i>Основний предмет договору</i>	<i>Строк дії договору</i>	<i>Строки складання договору</i>	<i>Інші відомості</i>

Завдання 4. Вибрати одного з постачальників послуг (готель, підприємство харчування, транспортне підприємство, музей) і скласти план ведення переговорів з ним. Проаналізувати обставини переговорів, шляхи реалізації можливих рішень, „портрет” вашого ділового партнера.

Завдання 5. Самостійно провести аналіз реклами туроператорів-партнерів, використовуючи засоби масової інформації і визначити серед реклами пропозиції ініціативних і рецептивних туроператорів.

Завдання 6. Знайти серед рекламних пропозицій туроператора інклюзив-тури, назвати їх і охарактеризувати.

Завдання 7. Порівняти для прикладу два схожих тури (туроператора і конкурента) і здійснити експертну оцінку оптимальності обслуговування туристів на двох турах. В якому випадку пропонується більш оптимальна програма? Від яких факторів виробництва це залежить?

Рекомендований обсяг другого розділу – до 20 сторінок.

Третій розділ основної частини. Аналіз сторін діяльності підприємства, що досліджуються в дипломній роботі. У даному розділі описується виконана студентом робота над дипломним проектом в рамках переддипломної практики. Описується проведений аналіз по проблематиці роботи, результати проведених досліджень, виявлені проблеми.

Проводиться знайомство працівників туристичного підприємства з освітньою програмою, за якою навчаються студенти спеціальності «Професійна освіта. Туризм». Вносяться рекомендації щодо покращення освітньої програми.

Рекомендований обсяг третього розділу – до 20 сторінок.

У "**Висновках та пропозиціях**" у стислій формі формулюються результати проходження практики та аргументовані пропозиції щодо розділів звіту. В них можуть подаватись побажання щодо проходження практики.

У "**Списку використаної літератури та нормативних матеріалів**" наводяться усі використані літературні джерела, з т.ч. і розпорядчі та організаційні документи. При проходженні виробничої практики студент повинен ознайомитись з відповідними законами України, Указами Президента України, Постановами Кабінету Міністрів України і вивчити нормативні документи, які безпосередньо стосуються діяльності фірми - бази практики в світлі змісту цих документів.

6. Розподіл балів, які отримують студенти

№ з/п	Вид діяльності студента-практиканта	Кількість балів
1.	Ведення щоденника	0 – 10
2.	Загальний аналіз діяльності туристичного підприємства	0 – 15
3.	Виконання індивідуальних завдань (7)	0 – 35
4.	Опис роботи над дипломним проектом в рамках переддипломної практики	0 – 10
5.	Аналіз освітньо-професійної програми	0 – 10
6.	Підготовка і захист презентації	0 – 20
Всього		100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

8. Рекомендована література

Основна

1. Закон України «Про туризм» № 1282 – IV від 18.11. 2003 р. / Офіційний вісник України. Щотижневий збірник актів законодавства. – К. : 2000. – №50. – С. 34 – 56.
2. Доценко А. Географія туризму. Навчальний підручник. – К.: Університет «Україна», 2020. – 177 с.

3. Кляп М. П., Шандор Ф. Ф. Сучасні різновиди туризму: навчальний посібник / М. П. Кляп, Ф. Ф. Шандор. – К. : Знання, 2016. – 334 с.
4. Смаль І. В. Туристичні ресурси світу / І. В. Смаль. – Ніжин : Видавництво ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. – 336 с.
5. Туроперейтинг: підруч. / за заг. ред. д.е.н., проф. В. Я. Брича. – Тернопіль : Екон. думка ТНЕУ, 2017. – 440 с.

Додаткова

1. Готельно-ресторанна справа: навч.-метод. видання. Книга 1. / Б. М. Андрушків, Л. Я. Малюта, Г. Й. Островська та ін. – Тернопіль: ФОП Паляниця В. А., 2018. – 268 с.
2. Готельний бізнес: теорія і практика / М.П. Мальська, І.Г. Пандяк . – К.: Центр учбової літератури, 2009. – 472 с.
3. Круль Г.Я. Основи готельної справи: навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2011. - 368 с.
4. Мальська М. П. Ресторанна справа: технологія та організація обслуговування туристів (теорія та практика): підруч. / М. П. Мальська, О. М. Гаталяк, Н. М. Ганич – К.: Центр учбової літератури, 2013. – 304 с.
5. Поплавський М. М. Готельно-ресторанний сервіс : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / М. М. Поплавський. – К. : Макрос, 2011. – 240 с.

Інформаційні ресурси

1. Офіційний сайт Державного комітету статистики України Державної служби туризму і курортів. – Режим доступу : www.ukrstat.gov.ua/.
2. Офіційний сайт Державного агентства розвитку туризму. – Режим доступу : www.tourism.gov.ua. 45
3. Офіційний сайт компанії "Амадеус Україна". – Режим доступу : <http://www.amadeus.net.ua/rus/amadeusua.htm>.

4. Офіційний сайт Міністерства закордонних справ України. – Режим доступу : www.mfa.gov.ua/mfa/ua/publication/content/1865.htm.
5. Про затвердження Положення про обов'язкове особисте страхування від нещасних випадків на транспорті : Постанова КМУ № 959 від 14.09.1996 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=959-96-%EF>.
6. Програма ТАСІС. – Режим доступу : http://www.technosoft.kiev.ua/ist/prog_tacis.html. 45. Программный комплекс "Оверия-Туризм". – Режим доступа : <http://www.overia-tourism.com/>.
7. Туристичний портал. – Режим доступу : <http://www.tour.com.ua>.
8. Tourism. – Access made : <http://en.wikipedia.org/wiki/Tourism>.
9. World Economic Forum. – Access made : www3.weforum.org/WEF_GCR_TravelTourism_IndexRankingAndComparison_2009.pdf.
10. World Tourism. – Режим доступу : www.world-tourism.org/.